

Vrhunski slovenski šport in izjemni slovenski posamezniki

Tehniški muzej Slovenije v Ljubljani in Ameriki

Tehniški muzej Slovenije bo v aprilu prepotoval dolgo razdaljo med Slovenijo in Ameriko. V sredo, 6. aprila, bo na prestižni lokaciji v Ohio, ZDA, svoja vrata odprla potujoča razstava Tehniškega muzeja Slovenije z naslovom »Us and Them Without Frontiers« (»Mi in oni brez meja«). Dva dni pozneje, in sicer 8. aprila, pa bo na Gallusovem nabrežju v Ljubljani na ogled postavljena razstava »Prvi stadion in prva tovarna športnega orodja na Slovenskem«.

Izjemni posamezniki – v Ameriki

Razstava »Mi in oni brez meja«, ki jo gosti zvezni parlament v Columbusu, v Ohio, je zgoščena različica izvirnega projekta Tehniškega muzeja Slovenije z naslovom »Znanje brez meja«, ki raziskuje fascinante povezave med slovenskim in ameriškim narodom ter koristi, ki izhajajo iz skupnega znanja. Razstava se osredotoča na tiste posameznike, ki

so močno in neposredno povezani z ZDA: astronautko Sunito Williams, inženirja Voyagerja Antona Mavretiča, profesorja eksperimentalne fizike Antona Peterlina, lovko na planete Marijo Strojnik, profesorja elektronike Aleša Strojnika, pionirja Silicijeve doline Franceta Rodeta in izumitelja Petra Florjančiča.

Čeprav **Herman Potočnik Noordung** nikoli ni obiskal ZDA, je kot pionir vesoljske tehnologije vplival in navdihnil naslednje generacije znanstvenikov na tem področju, ki je v Ameriki, seveda, izrazito razvito in napredno.

Ni pa Columbus edina postojanka te pomembne razstave, ki bo v guvernerjevi sobi na ogled do 22. aprila. Odpotovala naj bi še v Betlehem v Pensilvaniji in v mesto New York.

Vir foto: Tehniški muzej Slovenije

Pred odprtjem razstave bo na osrednjem trgu pred parlamentom potekala tudi **slavnostna obeležitev 30. obletnice ameriškega priznanja samostojne Slovenije** – priznanje je bilo izrečeno v parlamentu v Columbusu, in sicer 7. aprila 1992. Po dvigu slovenske zastave se bo delegacija udeležila slavnostne seje senata, kjer ji bo vročeno posebno priznanje.

Vir foto: Tehniški muzej Slovenije

Vrhunski šport – v Ljubljani

Ob sijajnih izumiteljih in znanstvenicah bo Tehniški muzej Slovenije obeležil še vrhunski šport. Do 8. maja bo Gallusovo nabrežje namreč odeto **v podobe prvega slovenskega stadiona in prve tovarne športnega orodja na Slovenskem**. Razstava razgrinja zanimivo zgodbo, povezano z organizacijo in izvedbo prve »olimpijade« jugoslovanskega sokolstva.

Predpogoj športnega dogodka, ki ga je Ljubljani leta 1921 zaupala Jugoslovanska Sokolska zveza, je bila izgradnja lesenega montažnega stadiona, ki ga je **po zasnovi arhitekta Jožeta Jelenca izdelala delovna skupina ljubljanskega tesarskega mojstra Ivana Zakotnika**. Februarja 1922 so prva gradbena dela začeli vojaški zaporniki.

Mednarodne telovadne tekme so se poleti 1922 udeležili predstavniki Belgije, Češkoslovaške, Francije, Luksemburga in Jugoslavije, ki so tekmovali v izvajanju prostih vaj v parterju, na orodjih, v lahkootletskih disciplinah in plavanju. To je, po besedah **pobudnika in avtorja razstave mag. Vladimirja Vilmana**, dogodku nesporno vtisnilo mednarodni pečat. »Glede na takratno število prebivalcev naše prestolnice v razmerju s številom udeležencev zleta na stadionu in številom sodelujočih v zaključni povorki po

mestnih ulicah, Ljubljana tega nikoli ni dosegla niti preseгла. Verjetno tudi nikoli ne bo.«

Športne pripomočke za orodno telovadbo je za dogodek izdelala tovarna JOR (Jakob Oražem Ribnica), ki je imela kovinarsko, mizarsko in usnjarsko delavnico. V tovarni JOR, katere izdelki so prav tako predmeti razstave na Gallusovem nabrežju, so izdelovali 241 različnih vrst športnih pripomočkov, 9 različnih pripomočkov za opremo letnih odprtih telovadišč in 14 različnih pripomočkov za opremo zdravniških ordinacij.

Razstava je nastala v sodelovanju s Turizmom Ljubljana in Ministrstvom za kulturo RS.
